

ת"פ 5085/07/17 - מדינת ישראל נגד מחמוד שיאבנה, כרים שיאבנה

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 5085-07-17 מדינת ישראל נ' שיאבנה ואח'
בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים 1. מחמוד שיאבנה

באמצעות בא כוחו עו"ד באסל פלאח

2. כרים שיאבנה

באמצעות הסניגוריה הציבורית על ידי בא כוחו עו"ד וויסאם עראף

גזר דין

כתב האישום המתוקן:

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם, במסגרת הסדר טיעון דיוני, בעובדות כתב האישום המתוקן, בעבירה של החזקת נשק ותחמושת - עבירה לפי סעיפים 144 (א) +29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; החזקת נשק ותחמושת - עבירה לפי סעיף 144 (א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (לנאשם 2 בלבד).

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 6.12.16 החזיק הנאשם 2, בחדר הילדים בביתו של נאשם 1, בג'דידה מכר, אקדח פאראבלום, ושתי מחסניות מתאימות, אשר הכילו 14 כדורים, כל אחת מהן, וזאת בלא רשות על פי דין להחזיקם.

באותו מועד, החזיקו שני הנאשמים, בצוותא חדא, בבית הנאשם 1, במגירה התחתונה, באחד מארונות המטבח, אקדח "ברטה" ושתי מחסניות מתאימות, אשר הכילו 25 כדורים, וזאת בלא רשות על פי דין להחזיקם.

ראיות לעונש:

התביעה לא הביאה ראיות לעונש.

ההגנה העידה עדי אופי. נכבדי הקהילה, דיברו ושיבחו, בעיקר את פועלו ומעשיו של הנאשם 1, כמי שעושה לקירוב לבבות, ותורם מזמנו וממרצו, לטובת הקהילה, ולהשכנת שלום.

טענות הצדדים:

עמוד 1

ב"כ המאשימה, עמד על חומרת עבירת החזקת אמצעי לחימה, על תדירותה, ומסוכנותה, המובילה להתפרצויות אלימות וקשות.

הודגש הצורך להילחם בתופעה זו המובילה לאלימות הגואה, באמצעות שימוש בנשק, ומכאן הצורך להחמיר בעונשם של אלה שמחזיקים בנשק, באופן בלתי חוקי.

נטען, כי מתחם העונש ההולם בעניינו של נאשם 1 נע בין 18 ל-42 חודשי מאסר בפועל, ואילו בעניינו של הנאשם 2, נע העונש בין 30 עד 54 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה עותרת להשית על הנאשמים עונש הנמצא ברף התחתון של המתחם, כך שעל הנאשם 1 יוטלו לא פחות מ-18 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם 2, יוטלו לא פחות מ-30 חודשי מאסר, וזאת בצירוף לעונש מאסר מותנה ארוך ומשמעותי וקנס כספי.

יצוין, כי בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירה, למרות ההסדר הדיוני, נפלה מחלוקת בין הצדדים, במהלך הטיעונים לעונש.

ב"כ הנאשם 1, עו"ד באסל פלאח, טען כי השוטרים הגיעו לביתו של הנאשם 1, לבצע חיפוש, ומצאו מתחת למיטה באחד מחדרי השינה אקדח. הנאשם 1, אכן החזיק בו אך לא ידע על קיומו. נטען, בסמוך לחיפוש שערכה המשטרה בביתו של הנאשם 1, הודיע לו אחיו, הנאשם 2, שבמגירה התחתונה, באחד מארונות המטבח, נמצא נשק נוסף.

ב"כ המאשימה טען, כי לא מדובר בפרטים עובדתיים מוסכמים ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, וברוח זו, אף תוקן פרוטוקול הדיון, מיום 13/6/19. אך יחד עם זאת, הסכים ב"כ המאשימה, כי אכן מוסכם, כי המאשימה לא תביא ראיות לסתור נסיבות אלו (ראו הבהרותיו של ב"כ המאשימה, בעמ' 44 שורות 31 - 34; עמ' 45 שורות 1 - 2).

על רקע מחלוקת זו, הציע בית המשפט, והדבר היה מוסכם על הצדדים, שכאשר השוטרים נכנסו לביתו של הנאשם 1, לבצע את החיפוש, הנאשם ידע שיש נשק במטבח (עמ' 45, שורות 12 - 20).

על בסיס עובדות כתב האישום ונסיבות אלה, טען ב"כ הנאשם 1, כי הגם שהנאשם 1 אשם לפי החוק, בהחזקת האקדחים והתחמושת, שני האקדחים הם של אחיו, הנאשם 2. הנאשם 1 לא נגע בנשקים הללו, נודע לו על הימצאותם של האקדח במגירה במטבח, רק בסמוך לזמן החיפוש.

עוד הדגיש, כי לא נטען בכתב האישום שהנאשם 1 עשה שימוש כלשהו בנשקים, לא היה מצדו של הנאשם 1, תכנון כלשהו לביצוע העבירות בהן הורשע, חלקו היחסי מינורי, מדובר בחזקה קונסטרוקטיבית. הסיבות להחזקת הנשקים, אינן ידועות לנאשם 1, והדברים שמורים עם אחיו הנאשם 2.

עוד הפנה ב"כ הנאשם 1, לעדותם של עדי האופי, אשר דיברו בשבחו של הנאשם 1 וביקש שבית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן ויורה על ביטול הרשעתו של הנאשם, ויסתפק בענישה חינוכית.

ב"כ הנאשם 2, הדגיש בטיעונו, את קבלת אחריותו המלאה והכנה, של הנאשם 2 למעשים. עוד ציין, כי ההחמרה איתו אינה פתרון, ועם כל הרצון להילחם בבעיות הקיימות במגזר הערבי, בכל הנוגע להחזקת אמל"ח, יש לקחת בחשבון, שלא הוכח כי ענישה היא הדרך להילחם בפשיעה. אינטרס לא פחות חשוב משיקולי הגמול בענישה, הוא אינטרס השיקום. המלחמה בתופעה, הינה לאו דווקא באמצעות החמרת הענישה, אלא חינוך, הסברה, שיקום.

עוד ציין הסניגור, כי הנאשם 2, הינו אדם נורמטיבי, בן 47, שזו פעם ראשונה שהוא מסתבך בעבירות, ונותן את הדין בפני בית המשפט, הוא מבין את הטעות שטעה, ושילם עליה מחיר יקר.

ב"כ הנאשם 2, עתר אף הוא, לאמץ את המלצות שירות המבחן, להסתפק בהטלת צו מבחן ארוך על הנאשם 2, וכן, להטיל עליו עונש מאסר קצר בעבודות שירות ומאסר מותנה, כפי שהמליץ שירות המבחן.

דברי הנאשמים בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם 1:

הנאשם 1, הסביר איך הוא חש בעקבות חשיפת העבירה. לדבריו, הוא היה שקוע בעצימת עיניים, ולכן העבירה התרחשה. הוא נלחם נגד התופעות הפסולות האלה, בחברה הערבית, ומבקש שבית המשפט יאפשר לו, להמשיך במאבקיו בתוך החברה, על מנת להילחם נגד התופעה הפסולה של החזקת נשק והאלימות אליה היא מובילה בחברה. הוא הביע חרטה מלאה על מעשיו, הדגיש כי איננו חוזר בו מההודאה בעובדות כתב האישום ומודה בביצוע העבירות שהורשע בהן, גם כאשר מדבריו היה משתמע כאילו הוא מסיר מעצמו אחריות.

הנאשם 2:

הנאשם 2, נטל אף הוא אחריות מלאה למעשיו נשוא כתב האישום המתוקן. הוא הביע צער גדול על עוגמת הנפש והסבל שגרם לאחיו, הנאשם 1, וציין כי כל מה שקרה לאחיו, הוא בגללו, טען כי מעשיו היו טעות גדולה, וככל בן אדם, גם הוא טעה. הוא יודע שהוא ישלם על כך מחיר, כך גם משפחתו, וחתם את דבריו בבקשת סליחה.

תסקירי שירות המבחן:

שירות המבחן, ערך חקירה מקיפה בנוגע לשני הנאשמים, בחן את ההיסטוריה העבריינית של כל אחד מהם, לרבות את נסיבות ביצוע העבירה הנוכחית, ביצע הערכת סיכון לביצוע עבריינות חוזרת, והסיכוי לשיקום והניח בפני בית המשפט את מסקנותיו:

אשר לנאשם 1 - בעניינו של הנאשם 1, המליץ השירות להעדיף את ההיבט השיקומי, בשים לב לכך שמדובר באדם נורמטיבי, העובד כפיזיותרפיסט ועבודתו עלולה להיפגע עקב הרשתות, המליץ לבית המשפט לבטל את הרשתות, וציין כי יש לנקוט בעניינו, ענישה אשר תאפשר המשך תפקודו, במסגרת המשפחתית, ואשר תשלב היבטים של גמול ותשלום מוחשי, בדמות של של"צ בהיקף של 300 שעות.

אשר לנאשם 2 - התרשמות שירות המבחן הייתה, כי ישנו קושי אצל הנאשם 2, לקבל אחריות מלאה לביצוע העבירות בהן הורשע, דבר שבא לידי ביטוי, בתיאור מצומצם באשר להשגת הנשק. ישנו גם קושי לתאר בכנות, את המניעים שהובילו אותו להשיג את הנשק, ולהחזיק בו. שירות המבחן קובע, כי לא ניתן לשלול סיכון להישנות העבירה בעתיד. למרות זאת, התרשם מקיומו של סיכוי שיקום משמעותי, והדגיש את הצורך בשילובו של הנאשם בהליך טיפולי. על כן,

המליץ להטיל עליו צו מבחן, למשך שנה וחצי, לצד מאסר קצר בעבודות שירות.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מעשיהם של הנאשמים, פגעו וסיכנו את שלום הציבור ובטחונו. קיימת זיקה הדוקה, בין החזקת אמל"ח, לבין מעשי אלימות ורכוש, והחשש המובנה, בהחזקת נשק, הוא שנשק המוחזק אצל אדם, ישמש לפעילות עבריינית, שלא אחת מסתיימת, בפגיעה קשה עד כדי קטילת חיי אדם, ו/או לביצוע עבירות רכוש חמורות.

אין צורך להכביר מילים אודות החומרה היתרה של החזקת כלי נשק, לצד תחמושת חיה, דבר אשר הופך את הנשק לזמין לביצוע פשע חמור ולקטלני, באופן מידי. מעשיהם של הנאשמים, פגעו בערכים המוגנים האלה ברף הבינוני - גבוה.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

מדיניות הענישה הנוהגת, כוללת מנעד רחב של ענישה, מעונשי מאסר קצרים, ועד לעונשי מאסר של מספר שנים. יצוין, כי בשורה ארוכה של פסקי דין שיצאו תחת ידו של בית המשפט העליון, נקבע, כי לאור הסיכון הרב לחיי אדם, הנשקף מעבירות אלה, מתחייבת הטלת עונשי מאסר בפועל, גם כאשר מדובר, לכאורה, באנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, וכך באו לידי ביטוי הדברים בהלכה הפסוקה:

"יוער כי הסכנה הטמונה בעבירה החמורה של החזקת נשק, מצדיקה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל, גם על מי שזו עבירתו הראשונה. בבוא בית המשפט לשקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר, לאינטרס הציבורי, ולצורך להרתיע עבריינים בכוח, מלבצע עבירות דומות, על פני הנסיבות האישיות של העבריין" (ראו: רע"פ 2718/04 אבו דחאל נ' מדינת ישראל).

על דברים דומים, חזר בית המשפט העליון בע"פ 5220/09 עוואודה נ' מדינת ישראל:

"...ככלל יש לאסור את המבצעים בעבירה זו, גם אם מדובר בעבירה ראשונה, מאחורי סורג ובריח, ואילו אורך התקופה כלול בנסיבות הספציפיות של העושה והמעשה".

ראו גם: ע"פ 3228/14 מדינת ישראל נ' קריספיל (2014).

נביא מקצת מהפסיקה הנוהגת, תוך התייחסות גם לפסיקה שהפנו אליה הצדדים, על מנת לעמוד על מדיניות הענישה הנוהגת:

ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלימאן** (2013) - החזקת כלי נשק בודד, מסוג קרל גוסטב, ומחסנית עם כדורים. מדובר היה בצעיר, אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי, אשר כלל לימודים אקדמאיים, בפקולטה לאדריכלות, נעדר עבר פלילי. שירות המבחן המליץ להסתפק במאסר בעבודות שירות. בית המשפט העליון, קבע כי המתחם שקבע בית המשפט המחוזי (מאסר בע"ש ועד 20 ח' מאסר), הוא "מקל יתר על המידה", ולכן ראוי להתערב בו ולקבוע מתחם

הולם והעמיד את המתחם בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל. יחד עם זאת, נמצא לנכון לאשר את החריגה ממתחם העונש הולם מטעמי שיקום, תוך הותרת העונש שגזר בית המשפט המחוזי (6 ח' מאסר בעבודת שירות), בשל התהליך השיקומי והנימוקים שפירט בדגש על מצב נפשי ירוד טעון שיקום וחשש לגרסיה במאסר.

ע"פ 1505/14 **אחמד ליזאוי נ' מדינת ישראל** (2014) - הנאשם הורשע בעבירות של החזקת נשק, לפי סעיפים 144 (א) ו-(ב), רישא וסיפא, לחוק העונשין; מעשה פזיזות ורשלנות; הפרעה לשוטר במילוי תפקידו, והחזקת רכוש החשוד כגנוב. לפי עובדות אותו מקרה, הנאשם קיבל לידיו אקדח, החשוד כגנוב, ובו מחסנית מלאה כדורים, שאין בידו היתר להחזיקו, ובמועד אחר קיבל 22 כדורים נוספים. הוא הטמין את האקדח, כשהוא טעון במחסנית ובכדור אחד, בארון ביתו, ואת הכדורים הנוספים, שמר בנרתיק בארון הבגדים. האקדח התגלה לאחר חיפוש שערכה שוטרת, על גופה של בתו, שהטמינה אותו מתחת לבגדיה. בית המשפט המחוזי, גזר על הנאשם עונש של 8 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, לאחר שקבע מתחם עונש הולם הנע בין 7 חודשים ל-24 חודשי מאסר בפועל. בערעור שהגיש הנאשם על חומרת העונש, הקל בית המשפט בעונש והעמידו על 6 ח' מאסר בעבודת שירות. בית המשפט העליון, עמד על חומרתן של עבירות הנשק בכלל, ועל חומרת עבירת החזקת נשק בפרט; על מדיניות הענישה הנוהגת, לפיה יש להטיל עונשי מאסר, גם למי שזו עבירתו הראשונה. עם זאת, מצא בית המשפט להקל עם הנאשם, בהתחשב בנסיבותיו האישיות, עברו הפלילי שלא היה מכביד, מצבו הבריאותי, ההודאה ונטילת האחריות, העובדה שהיה בתנאים מגבילים ולא הפר אותם.

ע"פ 116/13 **מאור וקנין נ' מדינת ישראל** (2013) - הנאשם הורשע במעורבות בהובלת מטען חבלה מאולתר, ופגז זיקוקים, בתמורה לתשלום. בית המשפט המחוזי, גזר עליו 7 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נוספים. בית המשפט העליון, עמד על חומרת המעשה, תוך שהוא מציין כי: **"הובלת נשק מסוג זה בצהרי היום, ברוחבה של עיר, אינה עניין של מה בכך, זהו נשק אשר עלול להגיע לידיים עוינות או לידיים עברייניות... בכגון דא, נדרשת, אפוא ענישה מרתיעה"** (פסקה 7 לפסק הדין). בית המשפט עמד על הצורך להחמיר בענישת אלה העוברים עבירות הכרוכות בנשק, ועל העובדה שעל נאשם שהורשע בעבירה זהה, לזו של המערער, נגזרו 17 חודשי מאסר בפועל, אך בסופו של דבר ציין, כי **"אין לומר כי העונש שהושת על המערער נמנה עם אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות של ערכאת ערעור בחומרת העונש שהטילה ערכאה דיונית"** ואישר את העונש שהוטל על הנאשם (שם, בפסקה 8).

ע"פ 761/07 **מדינת ישראל נ' מיכאל אדרי** (2007) - התקבל ערעור המדינה, על קולת העונש, והוחמר עונשו של הנאשם, שהחזיק נשק, לעונש של 24 חודשי מאסר בפועל, במקום שנת מאסר בפועל.

ת"פ (מחוזי חיפה) 15148-03-12 **מדינת ישראל נ' אחמד כבהה** (2013) - הנאשם הורשע בזיוף לוחות זיהוי של רכב, וכן בהחזקת אקדח, מסוג ברטה 9 מילימטר, ומחסנית שהכילה 11 כדורים. כמו כן, נמצאו במכוניתו, אקדח "דמה" עם משתיק קול. נקבע מתחם שנע בין שנתיים ועד לארבע שנות מאסר. הנאשם נדון לשנתיים מאסר בפועל, ושנת מאסר על תנאי.

עפ"ג 23419-01-17 **מדינת ישראל נ' זניד ואח'** (2017), נדונו שני נאשמים. האחד, החזיק אקדח בקוטר 9 מילימטר, ומחסנית עם 17 כדורים; וכן רובה סער M-16, עם מחסנית ובה 28 כדורים. השני, החזיק בשני אקדחים ובתחמושת. נקבע מתחם שנע בין 13 ל-30 חודש לנאשם שהחזיק באקדחים, ומתחם שנע בין 16 - 36 חודש, לנאשם שהחזיק באקדח, וברובה הסער המאולתר. בבית המשפט המחוזי הוחמרו עונשי המאסר שהוטלו על השניים. על הנאשם הראשון, הוחמר העונש ל-26 חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם השני, הוחמר העונש ל-31 חודשי מאסר

בפועל, תוך שבית המשפט המחוזי מציין כי המתחמים שנקבעו, נמוכים.

בעפ"ג 22885-05-17 **אלאסד נ' מדינת ישראל** (2017), החזיק הנאשם תת מקלע, בצירוף מחסנית ובה 10 כדורים. מדובר בנאשם בעל עבר פלילי שאינו מכביד, נקבע מתחם שנע בין 13 - 36 חודשי מאסר בפועל, והוטלו עליו בסופו של יום, 21 חודשי מאסר בפועל, שאושרו בבית המשפט המחוזי, תוך שנקבע כי מתחם העונש שקבע בית משפט השלום, הינו מתחם ראוי.

ת"פ (מחוזי חיפה) 3686-01-16 **מדינת ישראל נ' ג'בארין** - 4 עבירות של החזקת נשק, בצירוף 2 עבירות של נשיאה והובלת נשק, מסוג של תת מקלע מאולתר; רובה תוצרת צ'כיה, בקוטר 22 מילימטר, ורובה סער מסוג M-16, וכן אקדח ברטה וכדורים, וכן הורשע הנאשם ב-2 עבירות נוספות, של החזקת רובה MP5, תת מקלע מאולתר, מחסניות וכדורים. בית המשפט המחוזי, קבע מתחם עונש הולם, שנע בין שנה וחצי, עד 4 שנות מאסר, ביחס להחזקת הנשקים ארוכי הקנה, ובגין החזקת האקדח, מתחם שנע בין שנה ל-3 שנות מאסר. יחד עם זאת, מצא לחרוג ממתחם העונש ההולם, עקב שיקולי שיקום, ועל כן, הסתפק בהטלת צו מבחן למשך שנתיים, ושנת מאסר מותנית ל-3 שנים.

עפ"ג (מחוזי חיפה) 63250-09-17 **זאב שמר נ' מדינת ישראל** (2017) - הנאשם הורשע בהחזקת נשק לפי סעיפים 144 (א) רישא + סיפא לחוק העונשין. הוא החזיק בשידה, בחדר השינה שבביתו, אקדח ברטה בקוטר 9 מ"מ, מחסנית עם תחמושת המתאימה לברטה, והכל ללא היתר כדין. בנוסף, החזיק ברכב אקדח יריחו, בקוטר 9 מ"מ, ושתי מחסניות מתאימות מלאות בתחמושת. את אקדח הברטה, החזיק בביתו במשך שנים רבות, ואת אקדח היריחו, החזיק ברכב עם המחסניות והתחמושת, במהלך מספר חודשים. בנוסף, החזיק בכספת ביתו, 3 מחסניות, כאשר כל המחסניות מלאות בתחמושת, וכן החזיק קופסה ובה 37 כדורים בקוטר 9 מ"מ. בית משפט השלום גזר על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים נוספים. בערעור שהגיש הנאשם, על חומרת העונש, הקל בית המשפט המחוזי בעונשו, והעמיד אותו על 4 חודשים, ללא כל קביעה לחריגה מהמתחם, וציין כי "**בנסיבותי האינדיווידואליות המיוחדות של המערער ואשר אירע לו לאחר ביצוע העבירות, יש מקום לבוא במידה מסוימת לקראת המערער ולקצר את תקופת המאסר שנקבע כי ירצה בעבודות שירות, באופן שבמקום 6 חודשי מאסר תעמוד התקופה של 4 חודשים**".

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

אפתח ואציין, כי במדרג החומרה הקבוע בחוק ביחס לעבירות נשק, עבירת ההחזקה נמצאת ברף התחתון של מדרג זה. עם זאת, מדובר בהחזקת נשקים התקפיים קטלניים, ופוטנציאל הסיכון הטמון בהם גבוה מאוד.

הנאשם 1, החזיק באקדח ובשתי מחסניות, במטבח, גם אם החזקתו הייתה "רק" קונסטרוקטיבית, הרי שהחזיק באקדח, ולצידו תחמושת "חיה" בביתו. ב"כ הנאשם 1, הדגיש רבות בטיעונו, את העובדה שהנאשם 1 ידע על כך, רק בסמוך לביצוע צו החיפוש בביתו.

אציין, כי הנאשם 1 הודה בכל עובדות כתב האישום, הכוללות הודאה מלאה, בכל יסודות העבירה, הנדרשים להשתכללותן של העבירות, בהן הורשע הנאשם 1 יחד עם אחיו. מדובר בהחזקה, ואף אם לאחיו של הנאשם 1 (הנאשם 2), יש גישה חופשית בביתו, והוא יכול להטמין בביתו, כל אשר יעלה על דעתו, אין הדבר פוטר את הנאשם 1 מאחריות להחזקה האמורה. יחד עם זאת, נוכח העובדה שהמאשימה הבהירה כי לא תביא ראיות לסתור את עיתי מועד

ידיעת הנאשם 1 בדבר הימצאות הנשק בחזקתו, יש בכך כדי להעיד על אשם מופחת, משמעותית, ולהוביל להבחנה בענישה בין השניים.

אשר לנאשם 2, הוא החזיק בשני האקדחים ובתחמושת כמפורט בכתב האישום (2 עבירות). הוא הודה בכך בפה מלא, ואף טען, כי הוא זה שסיבך את אחיו בהחזקה האמורה, הדברים היו מתוכננים ומכוונים, ולכן, נושאים חומרה יתרה.

אין צורך להכביר מילים, אודות הפוטנציאל הקטלני, שיש בהחזקת נשק, כשלצדו תחמושת חיה. קיימת זיקה הדוקה וברורה, בין החזקת נשק לבין ביצוע עבירות פליליות חמורות, המגיעות עד כדי קטילת חיי אדם, והדברים ידועים וברורים. השעה היא שעה קשה, במיוחד במגזר הערבי, בו נמצאות כמויות לא מעטות של נשק, שמוביל לפציעות קשות, וקטילת חיי אדם.

למרבה המזל, לא נעשה שימוש בנשק, אף לא נטען לשימוש כזה, כך שמדובר בהחזקה של נשק קטלני "בלבד".

אשר לסיבות שהביאו את הנאשמים לבצע את העבירה, הנאשם 1, טען כאמור, כי הוא לא ידע, טרם החיפוש, שהאקדח והתחמושת מוטמנים אצלו, אבל קיבל אחריות מלאה להחזקתם. הנאשם 2 טען, שהוא זה שהחזיק, במודע, בנשקים ובתחמושת בבית אחיו, והוא זה שסיבך את אחיו בביצוע העבירה.

המניעים של החזקת הנשק ע"י השניים, במקרה הספציפי הזה, לא ברורים, אך ידוע הוא, כאמור הפרפרזה, כי אקדח שנראה במערכה הראשונה סופו שיירה במערכה השלישית. מי שמחזיק בנשק, מתכוון בעת הצורך, לעשות בו שימוש, אחרת, מדוע הוא מחזיק בנשק עם תחמושת "חיה", ללא רישיון או ללא כל היתר כחוק? ולכן, טמון בהחזקת נשק פוטנציאל סיכון מתמיד, לחיי אדם (ראו גם ע"פ 3300/06 אבו סנינה נ' מדינת ישראל (2006), שם בפסקה 6).

הנאשם 2, החזיק בנשקים כאמור בכוונת מכוון, ועל כן לגביו, לא מתעורר כל ספק, בדבר הצורך שלו להחזיק בנשק, למטרות לא כשרות, ולגביו נסיבות הביצוע חמורות כפליים.

אשר ליכולת השניים להימנע מביצוע העבירות, שני הנאשמים, יכלו להימנע מלהחזיק נשק, ותחמושת בביתם. מדובר בעבירות חמורות, כאשר שניהם ערים לאיסור החוקי, ולא פחות מכך, לצעקה הציבורית הגדולה והמרה, בדבר החזקת אמצעי לחימה, והתוצאות הקשות שיש בחברה הישראלית כולה, ובמגזר הערבי בפרט, כתוצאה משימוש בנשק זה. הנאשם 1, אף טען כי הוא עוסק במיגור התופעה במגזר ונלחם בה.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

בשים לב לערכים המוגנים, שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, ונסיבות ביצוע העבירה, אני קובע את מתחמי הענישה הבאים:

לנאשם 1 - מתחם עונש הולם שנע בין 9 חודשי מאסר בפועל, ל-24 חודשי מאסר בפועל.

לנאשם 2 - מתחם עונש הולם שנע בין 15 חודשי מאסר בפועל, ל-30 חודשי מאסר בפועל.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

עמוד 7

בית המשפט, רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם לקולה, אם מצא כי **"הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם"** (סעיף 40ד (א) לחוק העונשין).

יחד עם זאת, מקום בו מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם הם בעלי חומרה יתרה, לא יחרוג בית המשפט מהמתחם, אף אם הנאשם השתקם, או יש סיכוי שישתקם, **"אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן"**, לאחר שבית המשפט שוכנע שהן גוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם בהתאם לעקרון ההלימה המנחה בענישה (סעיף 40ד (ב) לחוק העונשין).

נפסק, כי שיקולי השיקום, כבודם במקומם מונח, אך הם אינם חזות פני כל, לצידם ניצבים שיקולים רבים נוספים (ע"פ 5719/12 יהודה נ' מדינת ישראל (2013); ע"פ 8232/11 מדינת ישראל נ' פלוני (2012)).

בנדוננו, שירות המבחן המליץ ביחס לשני הנאשמים, להעדיף היבט שיקומי.

ביחס לנאשם 1, הומלץ להסתפק בענישה מקלה במיוחד, הכוללת שירות לתועלת הציבור, וביטול ההרשעה. ביחס לנאשם 2, הומלץ להסתפק בענישה מוחשית, אך על הצד המקל, של עונש מאסר קצר במיוחד, שירוצה בעבודות שירות, לצד ענישה צופה פני עתיד.

חוששני, שעם כל הכבוד הראוי לשירות המבחן, אינני רואה עין בעין עם שירות המבחן את הדברים, ואין בידי לקבל את המלצותיו. כידוע, המלצות שירות המבחן, כשמן כן הן, הן בגדר המלצות בלבד, ובית המשפט המופקד על הענישה שוקל מיגוון שיקולים בבואו לגזור את דינו של הנאשם בפניו, ולא חייב לקבל את המלצותיו של שירות המבחן, בבחינת **"זה ראה וקדש"** (ע"פ 3472/11 פלוני נ' מדינת ישראל (2012)).

מדובר בעבירות חמורות במיוחד, כאשר פסיקת בית המשפט העליון מחייבת, ככלל, את הערכאות הדיוניות, להתייחס אליהן כך, ולהטיל בגינן, עונשי מאסר בפועל מרתיעים. במקרים החריגים, בהם נמנעו בתי המשפט מהטלת עונש מאסר כזה, היה זה אך ורק בשל נסיבותיו החריגות של המקרה שהובא לפיתחו, או בשל חריגה ממתחם העונש ההולם, לטובת שיקום, מקום בו הוכח קיומו של שיקום, או הוכח הצורך בשיקום כזה (למשל: ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' סלימאן (2014) פסקה 16 לחוות דעתה של כב' השופטת ארבל).

כך למשל גם בפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם 1, בת"פ (מחוזי חיפה) 3686-01-16, חרג בית המשפט המחוזי (כב' השופט ד. פיש), ממתחם העונש ההולם, תוך שהוא מדגיש בהכרעתו העונשית, כי מדובר במי ש"מונע על פי דחפיים התמכרותיים ובכך הוא דומה לכל "מכור" אחר". עוד ציין, את תאונת הדרכים הטראגית והקטלנית שגרמה למותן של אמו ודודתו, בדרכן לבקרו במעצרו, תוך שהוא מפנה למה שצוין בתסקיר, בדבר מותן.

בת"פ (מחוזי חיפה) 63018-05-18, דובר בבחור צעיר מאוד, בן 25, אשר עבר הליך טיפולי מוצלח, הוא שולב באפיק טיפולי נוסף לקראת גזר הדין, הוא היה נתון במעצר באיזוק במשך כשנה, ובית המשפט (כב' השופטת ר. בש) התרשם, כי **"קטיעת ההליך בטיפולי בו נתון הנאשם עלולה לפגוע לא רק באינטרס האישי שלו, כי אם גם באינטרס הציבורי בכללותו..." (שם, בפסקה 25)**. על רקע זה חרג בית המשפט מהמתחם לקולה, אך גם חריגה זו, הייתה על הקצה העליון של ענישה במאסר ממי - 9 ח' מאסר בעבודות שירות לצד שנת מאסר מותנית - תוך קביעה כי עונשים אלה **"מגלמים בחובם אלמנט של הרתעה לפרט ולרבים ויכולו לאפשר לנאשם להשלים את ההליך הטיפולי..."** (שם, בפסקה 27).

מעבר לחריגים הבודדים, שקיימים בפסיקה, לחריגה ממתחם העונש ההולם, העונשים המקובלים בפסיקה ענפה ורבה, הם עונשי מאסר בפועל ארוכים וממושכים תוך הדגשת סיכון חיי האדם הטמונה בסוג זה של עבירות.

על כל אלה, יש להוסיף את מצוות המחוקק, אשר קבע בסעיף 40ד (ב), כי בית המשפט לא יחרוג ממתחם העונש ההולם, אלא "אלא בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן". המחוקק אינו משחית את מילותיו לריק. משמעות הדיבור בו נקט המחוקק היא, שרק בנסיבות קיצוניות וחריגות במיוחד, יחרוג בית המשפט לקולה מהמתחם.

העבירות הנדונות, כרוכות בסופו של דבר להפעלת כלי הנשק הקטלניים, וגובות מחיר דמים יקר, שמשלמת בעיקר האוכלוסייה הישראלית-ערבית, מחייבת הלימה עונשית מרתיעה ואפקטיבית, בית המשפט לא יכול לחשות שעה שהוא ער למציאות בה קמה ובצדק קול זעקה מרה בעם, בשל החזקת אמל"ח, החזקה המובילה להתפרצות אלימה שגובה חיי אדם ומובילה לפשיעה חמורה. לכן, יש להעדיף את האינטרס הגמולי, על פני האינטרס השיקומי.

מעבר לכך, אציין כי לצורך חריגה מהמתחם, החוק קובע, כי מדובר במי שהשתקם או יש סיכוי שישתקם. הנחת העבודה, כי מדובר במי שטעון שיקום. ברם, מהיכרותי את הנאשמים במהלך הדיונים הארוכים שבפניי, ולאור התסקיר, לא התרשמתי, כי יש לשניים בעיה כלשהי טעונת שיקום.

הנאשם 1, טען כי הוא נקלע שלא בטובתו, לביצוע העבירה, בכך שאחיו הטמין אצלו את הנשקים, אך לצד דברים אלה הבהיר כי הוא נושא אחריות מלאה לכך. הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, יצרני, מתפקד, עובד כתרפיסט, נעדר עבר פלילי, ללא כל דפוסי התנהגות עברייניים, או דפוסים התמכרותיים אחרים. כך שלא מצאתי כל בסיס לצורך שיקומי-טיפול בעניינו, מעבר לעובדה, שהדגשת צורך כזה נועדה להקלה בעונש.

הנאשם 2, קיבל אף הוא אחריות מלאה על ביצוע העבירה. הוא ביקש לתאר את עצמו כמי שחולל את העבירה, והביא להסתבכותו של אחיו הנאשם 1. הוא הודה בפה מלא, בהחזקת הנשקים ובתחמושת. גם הוא, נעדר עבר פלילי, וזוהי לו הסתבכותו הראשונה. יחד עם זאת, ובשונה מאחיו, עמד שירות המבחן על יחסו האימביוולנטי לביצוע של העבירה, על צמצומה, ומכאן על חוסר תובנה לגבי חומרתה. לא מדובר באדם בעל דפוסי התנהגות עברייניים מוכחים, שכן, כאמור, מדובר באדם נעדר עבר פלילי, ועל כן, אצא מנקודת הנחה, כי לא מדובר במי שמתנהל מתוך דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים. גם כאן, לא התרשמתי כי יש צורך ממשי, באפיק טיפולי, מעבר לצורך שבוטא לצורך הקלה בעונש.

בנסיבות מצטברות אלה, לא מצאתי מקום לחרוג ממתחם העונש ההולם לטובת שיקום, ויש להטיל עונש בהתאם לעקרונות המנחה, הוא עקרון ההלימה.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין):

אין ספק, כי הטלת עונש מאסר, על נאשמים שאינם בעלי עבר פלילי, ומעולם לא ריצו עונש מאסר, פוגעת בהם, ובבני משפחתם, אך כאמור, נוכח נסיבות ביצוע העבירה, וחומרתן של העבירות אותן עברו השניים, אין מנוס מהטלת עונש מאסר.

יחד עם זאת, יש לאבחן בין השניים.

הנאשם 1 ביצע את העבירה מתוך שהחזיק את האקדח והתחמושת במטבח בביתו, לאחר מעשה, ואילו הנאשם 2,

הודה בפה מלא, כי הוא זה שהחזיק את שני האקדחים והתחמושת, והטמין אותם בבית אחיו. המאשימה הסכימה מראש לא להביא ראיות לסתור את טענות הנאשם 1.

הואיל ולא נשמעו ראיות, ובשים לב לעמדת המאשימה, לא התברר עד היכן מגעת ידיעתו של הנאשם 1. בנסיבות אלה, יש לצאת מנקודת הנחה, לטובת הנאשם 1, כי החזקת הנשק והתחמושת, הסתכמה בהחזקה בנסיבות שתיאר סניגורו, היינו, שהוא מודע לכך בסמוך לחיפוש שערכו השוטרים בביתו. לכך יש נפקות משמעותית בעת קביעת עונשו בתוך המתחם.

לעומת זאת, הנאשם 2, קיבל אחריות מלאה, החזיק בשני אקדחים ובארבע מחסניות עם תחמושת, בכוונת מכוון, והדעת נותנת כי החזיק בהם מסיבה ברורה ועל מנת לעשות בהם שימוש בבוא העת הנכונה לו. ועל כן, חומרת מעשיו רבה יותר, באופן מובהק.

לצד דברים אלה, יש לקחת בחשבון, שיקול משמעותי ביותר, והוא שהשניים נעדרי עבר פלילי, הם שיתפו פעולה עם רשויות החוק, הודו בהזדמנות הראשונה, הביעו חרטה שנשמעה כנה ורצינית וחסכו זמן שיפוטי יקר. אצל שניהם לא זוהו דפוסי התנהגות עברייניים וזוהי להם הסתבכותם הראשונה בפלילים.

העונש המתאים (סעיף 40יד (2) לחוק העונשין):

בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים, למידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת, לנסיבות ביצוע העבירה, והאבחנה המתבקשת בין הנאשם 1, שהחזיק בנשקים, בעיקר בשל חזקה קונסטרוקטיבית, בהיותו תופס החצרים בהם נתפסו הנשקים, בהשוואה לאחיו, הנאשם 2, אשר החזיק בנשקים תחמושת בכוונת מכוון, ובשים לב לצורך להדביר ולמגר את העבירות הללו, שהינן אם כל חטאת, והן בעלות פוטנציאל המתה, שכן, נשק המוחזק בידי אדם, סופו של דבר שיתגלגל לידי ביצוע עבירה, והיו דברים מעולם, יש לגזור על השניים עונשי מאסר בפועל, משמעותיים ומרתיעים.

נוכח האבחנה העובדתית המתבקשת בין השניים, (הנאשם 1 החזקת אקדח אחד ו- 2 מחסניות; הנאשם 2 החזקת שני אקדחים ו- 4 מחסניות), ומידת אשם פחותה יותר של הנאשם 1 בביצוע ההחזקה, יש להטיל על הנאשם 1, עונש מאסר בפועל, אך עונש שירוצה בעבודות שירות בקצה התחתון של מתחם העונש ההולם, אם כי ברף הגבוה של עבודות השירות (ראו והשוו לעפ"ג 63250-09-11 **שמר נ' מדינת ישראל**, שם מצא בית המשפט המחוזי, כי הנסיבות מצדיקות הפחתת העונש מ-6 חודשים, ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות, כאשר היקף ההחזקה משמעותי יותר).

ואילו על הנאשם 2, ואשר החזיק בשני האקדחים והתחמושת, והפגין מידת אשם רבה וגבוהה יותר, באופן משמעותי, ולמעשה חולל את ביצוע ההחזקה, כך גם לפי דבריו שלו, יש להטיל עונש מאסר בכליאה ממשית, אך בשל הסתבכותו הראשונה, גם עונש זה יהיה בחלק התחתון של המתחם, על מנת לשקף בענישה את כל השיקולים לקולה, שנמנו לעיל.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

הנאשם 1:

9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות במרכז הטניס, ברח' שלום הגליל 3, עכו.

הנאשם יתייצב לתחילת ריצוי עונש המאסר, במועד שייקבע על ידי הממונה.

לבקשת הממונה, אני מזהירו כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים, המצריכים התייצבות רציפה, וכל חריגה מכללים אלו, יהיה בה כדי להביא להפסקת ריצוי עונש המאסר בעבודות שירות, והוא יישא את יתרת המאסר בכליאה ממשית.

7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו, עבירה מהעבירות המנויות בסעיף 144 לחוק העונשין התשל"ז 1977.

קנס בך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מידי ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

הנאשם 2:

15 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בתוך 7 ימים מהיום במזכירות בית המשפט לאחר תיאום ומיון מוקדם מול שב"ס.

7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך תקופה זו, עבירה מהעבירות המנויות בסעיף 144 לחוק העונשין התשל"ז 1977.

קנס בך 3,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים. פיגור יעמיד את מלוא הקנס לפירעון מידי ויפעיל את צו המאסר שלצדו.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ט"ז טבת תש"פ, 13 ינואר 2020, במעמד הצדדים.